

ČRo 6 (archivováno)

Články | Právě vysíláme

Studio STOP

10. února 2010

25. května 2009 byl evidován první nakažený člověk prasečí chřipkou v České republice

Testovací souprava pro PCR diagnostiku viru A/H1N1

Foto: Greg Sykes, ATCC

25. května minulého roku byl evidován první nakažený člověk prasečí chřipkou v České republice. Jednalo se o pilota Českých aerolinií, který přiletěl z New Yorku.

31. července počet nakažených osob virem H1N1 překročilo 100. 21. srpna vláda rozhodla, že nakoupí milion dávek vakcíny proti prasečí chřipce. 713 tisíc pro pacienty se zdravotním rizikem, 137 tisíc pro zdravotníky, 150 tisíc pro osoby důležité pro chod státu. 27. listopadu se v České republice začalo očkovat. Přestože vypukla epidemie, přes 60 procent lékařů se odmítlo nechat očkovat. V letošním roce na konci ledna Světová zdravotnická organizace ohlásila, že na prasečí chřipku zemřelo 14 tisíc 711 osob. V České republice na komplikace spojené s tímto onemocněním zemřelo 95 osob. Ti měli jiná závažná onemocnění, jež byla příčinou jejich úmrtí. Celkový počet osob, které nemoc prodělaly, se blíží milionu. Úmrtí na prasečí chřipku je tedy méně než na chřipku sezónní. A na komplikace s ní spojené umírá ročně 2,5 tisíce pacientů. Začátkem února vláda rozhodla, že povinné očkování proti tomuto viru může nařídít pouze hlavní hygienik republiky, tedy Michael Vít. Sám začátkem února prasečí chřipkou onemocněl. Byla všechna dosavadní opatření proti tomuto onemocnění nutná? Hrozí její třetí vlna? Jak silná by případně mohla být? Co se stane s nevyužitými vakcínami? Mají lidé k případným dalším nařízením týkajícím se očkování proti tomuto viru, tedy H1N1 důvěru? O tom budeme hovořit v dnešním vydání Studia STOP. A právě hlavní hygienik České republiky doktor Michael Vít a předseda České vakcinologické společnosti profesor Roman Primula, který je zároveň ředitelem Fakultní nemocnice v Hradci Králové, jsou hosty dnešního vydání Studia STOP. Pánové, přeji vám dobrý večer.

Roman PRIMULA, profesor, předseda, Česká vakcinologická společnost, ředitel, Fakultní nemocnice v Hradci Králové ----- Dobrý večer.

Michael VÍT, hlavní hygienik České republiky ----- Dobrý večer.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- V dnešní relaci uslyšíte také názory poslance za ODS a místopředsedu zdravotního výboru sněmovny Borise Šťastného, se kterým se v průběhu relace spojíme po telefonu. I lékaře a prezidenta České lékařské komory Milana Kubka. V úvodu si ovšem dovoluji otázku. Pane hlavní hygieniku Víte, proč jste se proti tomuto viru nestihl nechat očkovat, případně popište příznaky vašeho onemocnění a řekněte, jak se cítíte.

Michael VÍT, hlavní hygienik České republiky ----- Tak, je to velmi zajímavé. Protože my jsme připravili s paní ministryní vakcinační strategii pro případ pandemického výskytu chřipky v České republice, kde bylo jasně definována ta strategie, jasný postup. To znamená v té první fázi chroničtí pacienti. A my s paní ministryní a s celým krizovým štábem jsme byli zařazeni do té třetí vlny. A jestliže jsme připravili tento materiál a máme ctít vládní usnesení, tak jsme měli být očkováni v té třetí vlně, já jsem to bohužel nestihl, protože v tu dobu jsem onemocněl. Čili to je mé vysvětlení, proč jsem nebyl očkován. Ty příznaky byly klasické, tak jak se u chřipky vyskytují. To znamená měl jsem relativně vysokou teplotu, byl jsem schvácený, svalové bolesti, bolesti hlavy a jestliže vím, že v tu dobu dominantní virus, který tady cirkuloval chřipkový byl ten pandemický, tak se relativně s vysokou mírou pravděpodobnosti dá uvažovat, že to bylo toto onemocnění. A jak se cítím dnes, samozřejmě ta rekonvalescence ještě chvíli bude trvat, nejsem zrovna dvacetiletý jinoch, který by se se všemi nemocemi rychle vypořádal.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Promiňte, ale v domácí péči jste byl pouze týden, pokud se nemýlím. Nebo déle?

Michael VÍT, hlavní hygienik České republiky ----- V domácí péči jsem byl přibližně 7 dnů, tak jak uvádějí všechny knížky. Ale ta, to onemocnění, ten průběh zanechá určité stopy na starším organismu a já už nejsem pětadvacetiletý hoch.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Vy jste řekl, že s největší pravděpodobností se jednalo o toto onemocnění. Tedy jistotu nemáte, nebo vaši ošetřující lékaři?

Michael VÍT, hlavní hygienik České republiky ----- Samozřejmě neměl jsem odebrán výtěr tak, aby se tam dalo udělat virologické vyšetření, dneska už je to zbytečné. Maximálně můžeme toto zjistit při serologickém vyšetření a stanovení protilátek proti tomuto viru.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Takže jste také možná měl chřipku obyčejnou? Ne prasečí.

Michael VÍT, hlavní hygienik České republiky ----- Paní redaktorko, samozřejmě ta pravděpodobnost tady je. Ale jestli se koukáme na pravidelný sentinel virologického vyšetření, který děláme v České republice a podíváme se na tento sentinel v rámci Evropské unie a v tuto dobu je jasně definováno, že víc než 90 procent je chřipkový vir pandemický H1N1, tak s velkou pravděpodobností se dá hovořit o tom, že to byla prasečí chřipka.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- A budete to zjišťovat?

Michael VÍT, hlavní hygienik České republiky ----- Já si myslím, že už jsem tak známá osoba, že asi bych si toto vyšetření měl nechat provést.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Nemyslíte, že zklamete, anebo potěšíte okolí, pokud případně jste nebyl nemocen prasečí chřipkou?

Michael VÍT, hlavní hygienik České republiky ----- Paní redaktorko, to, co potká hlavního hygienika, z každé strany je vždycky špatná věc. Takže potvrdí-li se, že jsem ji měl, je to špatná věc, potvrdí-li se, že jsem tímto onemocněním neonemocněl, zas je to špatná věc.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Dobře, vše bude použito proti vám. Tak, uvidíme, jak se na otázku další bude tvářit tady váš soupeř, pan kolega. Professore Primulo, vy jste vakcinologem, odborníkem na tuto oblast. Překvapilo vás, že tady pan hlavní hygienik Vít onemocněl chřipkou, nebo tedy prasečí chřipkou a jak je to s vaším očkovaním či neočkovaním?

Roman PRIMULA, profesor, předseda, Česká vakcinologická společnost, ředitel, Fakultní nemocnice v Hradci Králové ----- Tak, mě to samozřejmě nepřekvapilo, protože když jsme v nějaké fázi pandemie, tak může onemocnět jeden každý a ten chřipkový virus si zákonitě nevybírání, takže já na tom nic skutečně zcela překvapivého nevidím. Je to běžná banální záležitost. A co se týká toho očkování, tak pravdou je, že ta strategie byla přijata, jak tady bylo popsáno, to znamená řada osob, zejména na těch manažerských postech, očkována není. Já abych pravdu řekl, tak jsem byl očkovaný možná trochu nadstandardně mimo pořadí a ten můj osobní důvod, který mě k tomu vedl, byl skutečně kontakt s novináři každodenní, kde tato otázka prostě padá opakovaně. A ono stále vysvětlovat, proč ještě nejste a proč

propagujete vakcínu, která je bezpečná, dost dobře nešlo. Takže to je jeden z důvodů, proč já jsem to podstoupil možná dříve než bych standardně měl. Ale myslím si, že v tomto slova smyslu se to osvědčilo a žádné problémy jsem neměl.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Neměl jste tedy žádné vedlejší příznaky, žádné potíže?

Roman PRIMULA, profesor, předseda, Česká vakcinologická společnost, ředitel, Fakultní nemocnice v Hradci Králové ----- Vůbec ne. To, co, pokud mohu popsat nějakým způsobem konkrétní situaci od nás z nemocnice, tak tam nebyly žádné projevy celkové. V několika případech se objevila bolestivost svalová, to znamená ten člověk byl nějakým způsobem trochu handicapován ve svých standardních činnostech, dejme tomu jeden den, až 2 dny. Ale žádné jiné než tyto lokální problémy tam nebyly.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Hovoří se o takzvané třetí vlně nákazy. Jak moc je reálná a podle některých jiných odborníků ti tvrdí, že většinou nejhorší vlna je ta druhá, nikoli třetí. Tak, prosím, řekněte, jak je to s těmi vlnami chřipkovými? Michael Vít.

Michael VÍT, hlavní hygienik České republiky ----- No, kdybychom věděli naprosto adekvátní odpověď, nebo která by měla malou míru nejistoty, tak bychom se daleko účinněji dovedli s tímto virem poprat. Tady je pravda, že musíme vycházet ze zkušeností těch minulých pandemií. Z toho minulého století, které obvykle měly dvě. Ta poslední v roce 68, 69 dokonce 3 vlny. My v současné době právě proto, že jsme o té pandemii věděli od začátku a že už od začátku se dělá celá řada různých opatření, tak možná že i toto přispělo k tomu, že v současné době se možná ten virus trochu dostal víc pod kontrolu než v těch minulých pandemiích. Ale ten virus je tak plastický, že velmi obtížné je v současné době ještě hovořit o tom, zda tu bude další vlna a jak se bude chovat. Tady je důležitá, vůbec nechceme ani jeden z nás tím nechce strašit. Ale dneska ta aktivita zvýšená pandemická je opravdu v té jihovýchodní Asii, kde kromě tohoto viru stále existuje ten virus H5N1, ten virus ptačí, který se velmi špatně šíří, ale má vysokou smrtnost. Takže opravdu musíme být stále obezřetní, musí tady být sarojan, sledování toho virového agens. A podle toho bychom eventuálně i následně připravili nějaký opatření.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Stejná otázka pro předsedu České vakcinologické společnosti Romana Primulu. Třetí, či druhá vlna je nejhorší, anebo souhlasíte s Michaelem Vítem?

Roman PRIMULA, profesor, předseda, Česká vakcinologická společnost, ředitel, Fakultní nemocnice v Hradci Králové ----- Tak, já si myslím, že se s tím dá samozřejmě obecně souhlasit. Ono je vůbec diskutabilní, v jaké fázi se nacházíme. Jestli jsme skončili nebo končíme druhou vlnu, nebo je to ještě vlna první. To není až tak podstatné. Pravdou je, že ten virus tady bude, bude tady poměrně ještě dlouho a já si myslím, že si musíme uvědomit skutečnost, že ono nejde o to, že by nám vymřela populace. I když ten průběh bude podstatně mírnější, tak si myslím, že i to běžné zatížení týdenní hospitalizace nebo izolace v domácích podmínkách je samozřejmě zatěžující. A ve srovnání s tím vpichem, eventuálním diskomfortem v řádu několika málo minut to je skutečně nesrovnatelné. Takže tady já vidím jednoznačný benefit na straně očkování a my tady můžeme spekulovat, co se bude dít dál. Samozřejmě může to dojít do situace, kdy ten virus naprosto vymizí. To nikdo nemůže nějakým způsobem popřít. Na druhou stranu může se stát cokoliv a to, co tady bylo zmíněno, tak to samozřejmě je jakýmsi krizovým scénářem, že by došlo k výměně informací mezi těmito dvěma viry, které v podstatě jsou nejčastější v tuto chvíli. A kdy by nastala varianta, kdy ten virus H5N1 by předal tu svoji vysokou smrtnost a spojilo se to s poměrně intenzivním šířením, tak samozřejmě to by bylo velmi nepříznivé, ale to je zcela hypotetická záležitost. Já ji nepředpokládám.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Poslechněme si nyní slova prezidenta České lékařské komory Milana Kubka. Vysvětluje jeho odborné stanovisko, tedy lékařské, a také stanovisko prezidenta komory. Samozřejmě bude hovořit o těch opatřeních týkajících se epidemie prasečí chřipky.

Milan KUBEK, prezident České lékařské komory ----- Je třeba si uvědomit, že povinné očkování připadá v úvahu. Ale pokud chceme zásadním způsobem omezit právo pacientů na to rozhodovat o svém zdraví, rozhodovat o tom, jestli některý lékařský zákrok jim má či nemá být proveden, tak toto právo lze omezit pouze za předpokladu, že účelem takového zásahu do lidských práv je odvrácení nějaké zásadní hrozby. Například hrozby veřejnému zdraví, hrozbu, hrozby zdraví společnosti. Právě tato lidská práva posuzuje Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku poměrně velmi striktně a hodnotí ty zásahy do integrity osobnosti velmi přísně. A myslím si, že takové opatření by skutečně neobstálo. A ony vůbec ty úvahy o povinném očkování nebo nějaká mně nesrozumitelná hyperaktivita některých generálů, kteří prostě

chtěli ukládat vojákům očkování jako povinnost, myslím si, že to byl poslední hřebíček do rakve důvěry veřejnosti ve smysluplnost celé té očkovací akce. A nesmyslnost celé té akce a diletantismus svědčí v tom, že zatímco, teď hovoříme o situaci na podzim, zatímco si praktičtí lékaři se zdravotními pojišťovny vyměňovali seznamy osob, které podle jaksi názoru hygieniků mají nárok na očkování a mají tedy "šanci" na to přežít, tak ti lidé, kteří měli zájem o to se nechat očkovat a kteří jsou zvyklí se každoročně nechat očkovat proti sezónní chřipce, těm toto bylo znemožněno. Ti se očkovat nemohli nechat. Takže pokud se někdo diví, proč se ty očkovací látky nevyužily, tak toto je jeden ze základních důvodů. Prostě nutili jsme očkovat ty, kteří o to neměli zájem, a těm, kteří o to zájem naopak měli, stát to očkování odepřel.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Kdo se v současné době chce nechat očkovat? Jakou máte zkušenost, nebo již nikdo po tomto očkování jaksi neprahne?

Milan KUBEK, prezident České lékařské komory ----- Tak, já si myslím, že v současnosti se nechce očkovat prakticky nikdo. Všeobecně platí, že se má očkovat dříve než epidemie vypukne. Proti sezónním chřipkám se očkuje vždy na podzim. Očkování má smysl před vypuknutím epidemie a naopak se nemají očkovat lidé, kteří jsou již potencionálně nakažení. Takže myslím si, že na to očkování je v dané chvíli prostě pozdě.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Dobře. A co si tedy myslíte o tom nákupu milionu dávek vakcín proti této prasečí chřipce, o kterém se rozhodlo 21. srpna minulého roku? Proč jsme to nakupovali?

Milan KUBEK, prezident České lékařské komory ----- Tak, nakupovali jsme to proto, že to nakupovaly všechny evropské státy. To není nějaká speciální chyba našich politiků. Já si myslím, že vláda stála tehdy před rozhodnutím, kdy žádné řešení nebylo dobré. Občas se to stává, že musíte vybírat z voleb, které jsou všechny špatné. Ostatně paní ministryně právě v souvislosti s podpisem té smlouvy přiznala veřejně pro Českou tiskovou kancelář, že smlouva, kterou s výrobcem vakcíny podepisuje, není pro Českou republiku výhodná. Že firma není schopna garantovat termíny ani objemy dodávek. Není ochotna nést finanční následky při výskytu vedlejších účinků. Paní ministryně zkrátka zhodnotila jednání s tou firmou slovy, kterými každý normální člověk by hodnotil vydírání. A poté "uklidnila" veřejnost tím, že když už se nepodařilo zakoupit vakcínu za miliardu korun pro čtvrtinu obyvatel České republiky, bude tedy očkováno méně lidí, a díky tomu hrozí nežádoucí účinky té vakcíny menšímu množství obyvatel. Protože firma podle sdělení paní ministryně nestihne včas dokončit test vedlejších účinků té očkovací látky do podzimu a s registrací očkovací látky se počítá až koncem roku. Skutečnost byla poněkud jiná. Evropská agentura EMEA, což je obdoba, evropská obdoba našeho SUKLU, celé to řízení registrační kolem té očkovací látky administrativně zkrátila. To také na důvěryhodnost nepřidalo. Notabene ji stejná agentura například administrativně prodloužila expirační dobu pro používání antivirotik, která má Česká republika ve skladech za miliardu korun. A zase to není naše specifikum, účinky těch antivirotik s propadlou lhůtou použitelnosti na lidský organismus na základě tohoto dobrozdání budou moci na svých občanech otestovat vedle České republiky i ostatní státy. Čísla myslím dobře ilustrují celou věc. Ono, situace na frontě války s chřipkovým virem se mění každým okamžikem. Ale já bych použil čísla ze začátku února, kdy v České republice bylo údajně očkováno 58 tisíc 500 osob. Nežádoucí účinky očkování byly hlášeny u 152 z nich, přičemž u 50 byly hodnoceny jako závažné. A v jednom případě se vyskytla i obávaná polyradikuloneuritida, to je syndrom syndrom Guillain-Barré, tedy ochrnutí svalové. A ke stejnému datu byla laboratorně ta nákaza prasečí chřipkou potvrzena u 2400 osob. Ovšem ve skutečnosti tu infekci prodělaly statisíce, spíše miliony našich spoluobčanů. A úmrtnost na to onemocnění skutečně není velká, u 95 zemřelých osob byl prokázán virus této chřipky. Ovšem to zdaleka neznamená, že ti lidé zemřeli na tu prasečí chřipku. Drtivá většina z těch osob ve skutečnosti zemřela na své zcela jiné závažné onemocnění, jako leukémie, selhání srdce, respirační insuficience nebo se jednalo o pacienty po transplantacích a podobně.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- To znamená, kdybych vás v závěru požádala o krátké hodnocení. Jak jsme se k tomuto onemocnění postavili jako země, vláda, ministerstvo zdravotnictví?

Milan KUBEK, prezident České lékařské komory ----- Tak, já vím, že můžete nabídnout, že po bitvě je každý generál. Ale já jsem nepochopil to, proč ministerstvo zdravotnictví nevyužilo nabídku České lékařské komory z dubna loňského roku na spolupráci, proč nevyužilo naši nabídku informovat o té prasečí chřipce lékaře prostřednictvím České lékařské komory. Kvůli tomu s výjimkou praktických lékařů, kteří dostávali informace chaotické z ministerstva, ostatní lékaři nedostali oficiálně informace vůbec žádné. Myslím si, že to přispělo k nedůvěře. A celé to počínání ministerstva zdravotnictví a hygieniků, aspoň na té centrální úrovni, musím hodnotit jako velmi diletantské. A já si myslím, že ještě větší škoda než oněch 200 milionů

korun, možná, že nakonec se podaří část té vakcíny neodebrat, já jsem rád, že předseda vlády uložil ministryni zdravotnictví jednat s výrobcem té vakcíny o tom, že by Česká republika část té vakcíny neodebrala a tím se minimalizovaly ekonomické ztráty. Tady trošičku hrajeme o čas, protože kdo dřív ta jednání povede, ten má větší šanci v těch jednáních uspět. Protože podobná jednání vedou, vede většina vyspělých států. Takže větší dopad než ta ztráta ekonomická podle mého soudu má ztráta důvěry. To znamená poté, co byla veřejnost masírována tím, že nám hrozí smrtící virus, ten hrozil v momentě, kdy bylo třeba prosazovat povinné očkování. A na druhou stranu slyšela, že se jedná o banální infekci, to když hlavní hygienik zdůvodňoval své profesní selhání. Tak prostě veřejnost už nebude věřit tomu, co bude říkat ministerstvo, co budou říkat nejrůznější nezávislí a někdy "nezávislí" odborníci. A v této souvislosti je zajímavé se ještě zmínit o jednom aspektu. Že někdy se velice obtížně odlišuje, zda dané vyjádření pronáší na ministerstvu zdravotnictví nezávislý předseda odborné vakcinologické společnosti pan profesor Primula, nebo naopak na vůli ministerstva zdravotnictví velmi závislý ředitel Fakultní nemocnice Hradec Králové profesor Primula. A to je někdy velmi důležité odlišovat. Jsou situace, kdy je třeba, aby stát jednal v zájmu zdraví svých občanů razantně, ale stát, který nemá důvěru taková opatření prosazuje velmi těžce. A nebude to jenom české specifikum. To na omluvu našich politiků. Myslím si, že podobně divně reagovaly vlády v řadě států Evropy.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Myslí si prezident České lékařské komory Milan Kubek. Milí posluchači, připomínám vám, že hosty dnešního vydání jsou pan doktor Michael Vít, hlavní hygienik České republiky a předseda České vakcinologické společnosti profesor Roman Primula. Pánové, vy jste slyšeli mnoho obvinění. Samozřejmě postupně vám dávám příležitost na to, abyste mohli říci, zda máte stejný či opačný názor. V úvodu bych vypíchla, když dovolíte, myslíte si, že důvěra veřejnosti je předchozími avízy o povinnosti takového očkování otřesena? Michael Vít.

Michael VÍT, hlavní hygienik České republiky ----- Tak, samozřejmě tady určitou roli ta nedůvěra hraje. Ta nedůvěra byla v celém světě. Ale je nutno tady říct naprosto jasná fakta. Ten pandemický virus se zde objevil vlastně v březnu, v dubnu, na hranici mezi Mexikem a Spojenými státy v době, kdy toto onemocnění se běžně nevyskytuje. Objevil se relativně ve velké intenzitě a mladí lidé, to znamená buď žáci školního věku nebo lidé do 20 let náhle umírali na těžké hemoragické virové pneumonie. Do 8 týdnů bylo postiženo 120 států světa. V tu chvíli musíte z hlediska jakési kolektivní ochrany udělat nějaké opatření. A to v té kritice kolegy Kubka nebylo zřetelné. My samozřejmě bojujeme proti viru. O jeho vlastnostech ještě nemáme plné informace. Čili vycházíme z nějakých dat našich epidemiologů, virologů, ale nejenom českých. Tady se scházela celá řada světových odborníků a dávala se dohromady určitá opatření. My jsme byli jeden z mála států, a zas to to nezaznělo, ano, my když jsme jednali o pandemických plánech před několika lety, tak jsem uvažovali s ochranou přibližně 60 procent obyvatel. Proto, že jsme chtěli zamezit šíření té nákazy. To je určitý epidemiologický práh, kdy musím ten kolektiv ochránit. Ale v době, kdy už tady ta pandemie byla, epidemický výskyt byl i v České republice, tady do současné doby onemocnělo asi 2,5 milionu obyvatel akutními respiračními nákazami. A z toho si dovolím říct, že možná těch 300 až 400 tisíc bylo opravdu pandemická chřipka, tak jsme se rozhodovali, že už ani ta Evropa nebyla schopna zamezit nástupu té epidemické situace a řekli jsme, že ochráníme ty nejdůležitější pacienty. Pan kolega tady jasně definoval, že ti lidé, kteří umírali, měli základní velmi závažné chronické onemocnění, které se zkomplikovalo průběhem té, toho pandemického onemocnění a bohužel zmráali. A to byl náš cíl. Náš cíl byl, a vy jste to tu v úvodě řekla, abysme přibližně 713 tisíc chronických pacientů ochránili jejich zdraví. Tady jsme už tenkrát nemohli mluvit o omezení nějakém šíření. A já si do dneska na základě zkušeností jak ze Spojených států, z Kanady, z Mexika i ze zemí Evropské unie myslím, že to bylo správné rozhodnutí. Ochránit chronické pacienty. A na druhé straně my jsme s Vysokou školou ekonomickou před několika lety modelovali matematicky, jak by tomu výskytu v české populaci mohlo docházet. Měli jsme vytipovány jednotlivé resorty podle toho, jak je tam interhumánní kontakt. A přišli jsme na to, že jsou oblasti, kde by mohla být až čtyřicetiprocentní nemocnost. Kde by mohly být velké ekonomické ztráty. A tenkrát kolegové vyčíslili, že kdyby ten stát nebyl připraven, tak že ztráta roční je 3 až 4 procenta hrubého domácího produktu. Což si myslím, že jsou enormní ekonomické náklady vzhledem k tomu, k té možné prevenci. A jak říká kolega, že se, že ta pandemická situace je příznivější než jsme očekávali, já si myslím, buďme rádi.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Ano. Pokud se chcete, pane vakcinologu Primulo, k tomuto vyjádřit, samozřejmě také. Ale tam padlo takové obvinění nebo podezření, že jste v určitém střetu zájmů vzhledem k tomu, že jste předsedou České vakcinologické společnosti a zároveň tedy ředitelem Fakultní nemocnice v Hradci Králové. Přičemž Milan Kubek vyslovil takové lehké podezření, že straníte

ministerstvu a tudíž hájíte jeho kroky. Tak případně, jestli byste mohl říci, jak se chováte v této pozici a samozřejmě můžete dodat, jestli chcete něco k té otřesené důvěře občanů.

Roman PRIMULA, profesor, předseda, Česká vakcinologická společnost, ředitel, Fakultní nemocnice v Hradci Králové ----- No, tak nepochybně k tomu se vyjádřit přímo musím. Já jsem obviňován často z toho, že jsem buď agentem ministerstva nebo agentem firem, protože jsem dělal řadu mezinárodních velkých klinických studií. Nicméně chtěl bych tady jasně říci, že co se týká chřipky, tak tady jsem jaksí hmotně nebyl zainteresován ani z jednou stran, ani korunou, ba naopak mě to stálo pár desítek tisíc korun na telefonech ze zahraničí, protože jsem bombardován novináři. Takže tady si myslím, že to je zcela mimo realitu. Co se týká té vazby na ministerstvo, tak já musím říci, že nemám problém s tím, že bych se bál o své místo ředitele a o něj mohu samozřejmě kdykoliv přijít. Myslím si, že mám na některé organizační kroky během té pandemie poměrně rozdílné názory než byly ve finále přijaty ministerstvem. Takže tady já nemám problém s tím to nějakým způsobem deklarovat. Nicméně co se týká té odborné strategie, tak tady jsem jednoznačně na straně ministerstva, protože si myslím, že to jinak dělat nejde. My si musíme uvědomit, že se jedná o opatření preventivní. My když si necháme pojistit auto proti krádeži a náhodou nám ho ten následující rok někdo neukradne, tak bychom teoreticky mohli přijít do pojišťovny a začít si stěžovat, proč jsme se pojistili, když jsme na tom prodělali takto. Takže takto to prostě nestojí. Ta opatření my dělat musíme. My bychom takto zpochybnili vůbec preventivní očkování povinné, které máme pro dětskou populaci. To se myslím naprosto osvědčilo a máme tady podstatně nižší hladiny onemocnění než v některých dalších zemích. A to, že tady je povinnost očkování, ta je v řadě dalších zemí. A i tam, kde ta povinnost není, můžeme například jmenovat Spojené státy, tak ona tam není pouze formálně. Nicméně když budete vstupovat na střední školu, na vysokou školu, tak se vás jasně zeptají, jestli jste očkovaní nebo nejste očkovaní proti určitým chorobám. A pokud nejste, tak tam prostě nenastoupíte. Takže ta dobrovolnost tady samozřejmě je, ale nepřímou je vynucena naprosto efektně. A myslím si, že možná efektivněji než u nás.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Promiňte, jak jste tedy vnímal názor pana prezidenta Václava Klause, že povinné očkování pošlapává lidskou svobodu?

Roman PRIMULA, profesor, předseda, Česká vakcinologická společnost, ředitel, Fakultní nemocnice v Hradci Králové ----- Já si to osobně nemyslím. Jsou situace, kdy skutečně ta povinnost je na místě a mě fascinuje, co lidí dneska ví, že ta pandemie byla lehká, že se nic nemohlo stát. Když si představíte situaci, která tady byla v roce 1918, tak na počátku nevěděl nikdo nic. My v tuto chvíli máme historickou zkušenost a my se musíme připravovat na tu horší variantu. To znamená chtěl bych vidět, jak by se tito pánové chovali v případě, že bychom tady měli řádově 20, 30 milionů mrtvých po celém světě a zdali by vládu stejně peskovali, že koupila jenom milion vakcín. Myslím si, že by to bylo zcela obráceně. A tady se skutečně nedá předvídat. To není léčba, kde máme nějaké standardní postupy, my musíme uvažovat do budoucna, co dělat.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- V těch vašich slovech ještě zazněla informace o tom, že jste v některých oblastech měl jiný názor na to, jak se ta věc řešila, než ministerstvo. Můžete našim posluchačům říci, co byste býval byl dělal jinak než ministerstvo a následně jste se přizpůsobil?

Roman PRIMULA, profesor, předseda, Česká vakcinologická společnost, ředitel, Fakultní nemocnice v Hradci Králové ----- Tak, já od určité doby bych to očkování propustil skutečně do režimu dobrovolného očkování pro zájemce, protože ukázalo se, že ta víceméně důvěra veřejnosti byla naleptána i řadou těch autorit, které se k tomu stavěly velmi negativně. A tady si myslím, že byl určitý prostor. Druhá věc je, že celá ta administrativa toho procesu na mé gusto byla příliš složitá. Myslím si, že nějaký jednodušší model, kde bychom třeba tolikrát neverifikovali, že tam jsou skutečně ty nejsprávnější osoby, což je technicky správně, ale možná že to skutečně ten systém zatížilo více než by mělo být. To jsou asi mé největší výtky k tomu. Jinak tak, jak to bylo nastaveno, to znamená rizikové skupiny, kritická infrastruktura, tak v tom našem počtu objednaných vakcín to byla jediná správná cesta, jinou já si nedovedu představit. To, co tam bylo zpochybňováno, že vakcínu nedostali vlastně ti, kteří ji potřebují, to si myslím, že je naprostý nesmysl. Vidíte sami, že jsme cílili na rizikové skupiny a když se podíváte do těch nemocnic, kteří lidé umírali, tak to byli dominantně tito lidé. A já musím říci, že naprosto nesdílím názor, že vlastně umírali na svá základní onemocnění a chřipka byla jenom výrazem positivity. U nás v nemocnici umírali lidé právě proto, že jejich stav byl výrazně zkomplikován. A u těch transplantovaných pacientů je to jednoznačné. Nám se podaří toho dotyčného jedince poměrně vysokým nákladem odtransplantovat, nicméně je v nějakém imunosupresivním

stavu, pak dostane chřipku a ta ho zahubí. Takže ono říkat, že by ho zahubila jeho vlastní nemoc je sice možné, ale není to pravda.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Otázka pro hlavního hygienika České republiky Michaela Víta. Proč třeba ty názory vakcinologa Romana Primuly nebyly ze strany ministerstva akceptovány, jestli byste mohl říct a tedy v tuto chvíli je zřejmé, že to rozhodnutí o případném povinném očkování proti tomuto viru leží na vašich bedrech. Tak je na něj čas a bude na něj podle vašeho názoru ještě čas?

Michael VÍT, hlavní hygienik České republiky ----- Tak, já řeknu k těm připomínkám kolegy Primuly. My samozřejmě v této době už když jsme zjistili, že je i z obecné veřejnosti zájem, tak já si myslím, že bude otevřena ta možnost pro ostatní české občany, kteří chtějí se naočkovat a zrovna nebyli v těch indikovaných skupinách. Co se týká té administrativy, možná, že byla zbytečná. Na druhé straně vy víte, že vynakládání veřejných financí je dneska velmi pod drobnohledem a tady to bylo jedno z těch hledisek. K té poslední otázce, ta je velmi svízelná. Samozřejmě, úplně neoptimálnější by bylo, kdybychom před začátkem nástupem té pandemické vlny na evropský region byli schopni proočkovat evropskou populaci. Za prvé nebylo to možno z hlediska technického, nebyla zde vakcína. A ta vakcína se musela vyrobit, musela být ozkoušena, musela být propuštěna. Byla testována dvěma autoritami nejvyššími. Já jiné autority než FDA americkou a evropskou EMEA neznám. Šla relativně podle velmi striktních hledisek. Takže to v tu dobu nebylo možné. A tam už by opravdu jedině ten přístup, který jsme měli my. A kolega Primula to tady jasně řekl, my jsme šli konzervativním způsobem. Teď sledujeme výskyt infekčních onemocnění akutních respiračních. Musím říct, že v celém evropském regionu zatím dochází trochu k jinému pohybu, dochází k útlumu od toho výskytu pandemického kmene. Na druhé straně startují běžné respirační viry. Ale to je současný stav a vy jste se ptala, jestli bude další vlna. Velmi obtížně vám na toto v současné době někdo může odpovědět. Možná právě že tím, že se nám už podařilo řadu těch rizikových skupin ochránit, tak se ta další vlna může rozmělnit.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- To znamená, nesouhlasíte s Milanem Kubkem, který říká, že to období pro vakcinaci, tedy podzimní období, kdy se většinou očkuje proti chřipkám, jaksi je promlčeno a není už nyní čas na to očkování?

Michael VÍT, hlavní hygienik České republiky ----- Tak ono by to bylo optimální, kdybychom na podzim byli schopni většinu té populace naočkovat. Ale my jsme měli určité množství vakcín. Dneska se zdá, že té vakcíny bylo dost. Ale v tu dobu ta firma nám absolutně nebyla schopna ani garantovat ten milion dávek v určitém, v určitém krátkém období. Na druhé straně dneska všichni odborníci víme, že i v době chřipkového výskytu můžeme očkovat, dokonce americká asociace tady doporučuje možné očkování těsně před, řekněme, lednovou vlnou. Protože během 14 dnů u některých opravdu 70 procent odpovídající protektivní hladiny protilátek je nastartována i po týdnu.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- V tuto chvíli jsme ve spojení, pane Víte, vemte si, prosím sluchátka. V tuto chvíli jsme ve spojení s panem poslancem za ODS místopředsedou zdravotnického výboru Poslanecké sněmovny Borisem Šťastným. Já vás zdravím, dobrý večer.

Boris ŠŤASTNÝ, poslanec, místopředseda zdravotnického výboru Poslanecké sněmovny /ODS/ -----
---- Dobrý večer.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Já vás zdravím a poprosím vás na pár odpovědí na několik otázek. Byla podle vašeho názoru opatření vlády, potažmo ministerstva zdravotnictví ve vztahu k epidemii prasečí chřipky adekvátní? Mám na mysli vakcinaci, povinnost očkování a tak dále. Co si o tom myslíte vy?

Boris ŠŤASTNÝ, poslanec, místopředseda zdravotnického výboru Poslanecké sněmovny /ODS/ -----
---- Tak, podle mého názoru ministerstvo zdravotnictví a česká vláda se chovaly velmi analogicky tomu, jak se chovaly vlády a ministerstva ostatních zemí. To znamená skočily na módní vlnu bubliny, nafouknuté bubliny, která podle mého názoru je dlouhodobě připravována a řízení farmaceutickými společnostmi tak, aby docházelo k panice a aby došlo k vyššímu prodeji vakcín a dalších léčivých přípravků ve světě. Čili jednoduše řečeno, kdyby ministerstvo zdravotnictví neudělalo nic, nebo udělalo těch opatření méně, bylo by kritizováno médii. Kdyby zase, teď může být kritizováno, že těch opatření udělalo hodně. Naopak, já říkám, ten problém je úplně někde jinde. Ten problém je v tom, že globální svět naskakuje na nejrůznější vyhlášení takovýchto stavů, které jsou zcela neoprávněné.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Můžete, prosím, uvést nějaké konkrétní důkazy o tom, že farmaceutické společnosti stojí za celým problémem?

Boris ŠŤASTNÝ, poslanec, místopředseda zdravotnického výboru Poslanecké sněmovny /ODS/ -----
---- Žádný takový důkaz neexistuje. Nikdo ho dosud nezveřejnil, je to názor můj osobní. Jsem přesvědčený, že public relations těchto společností připravuje ve světě velmi důkladným způsobem v nejrůznějších oblastech lidského zdraví nejrůznější virtuální situace, které jsou pak komerčním způsobem zneužívány. Dosud nic takového prokázáno nebylo, ale je to podle mého názoru otázka času, kdy se na to přijde.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Ano, dovoluji, abych nechala na tento váš názor reagovat pány ve studiu. Vakcinologa Primulu a Michaela Víta, hlavního hygienika. Můžete na sebe reagovat, slyšíte se, prosím, jenom připomenu.

Michael VÍT, hlavní hygienik České republiky ----- Tak, je to názor kolegy Šťastného, je to názor, s kterým já se také setkávám. Na druhé straně díky tomu, že vlastně sledování určitého pandemického rizika začlo v roce 2000 a já od té doby jsem byl ve funkci a navštěvoval jsem celá, celou řadu odborných jednání rady ministrů, odborníků, nejenom v České republice, ve Spojených státech. A byl jsem seznamován s těmi daty. Tak jsem naprosto přesvědčen o tom, že tady určitá rizika existují, existovaly, budou existovat. A ten globalizovaný svět na ně musí být připraven. Jenom si vezměte rychlost dneska přesunu leteckou dopravou. To jsou statisíce lidí, kteří dneska komunikují mezi Asií, Afrikou, Evropou, Spojenými státy. A to je velké riziko přenosu různých infekcí.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Roman Primula.

Roman PRIMULA, profesor, předseda, Česká vakcinologická společnost, ředitel, Fakultní nemocnice v Hradci Králové ----- Tak, já v něčem souhlasím, v něčem nikoliv. Dá se říci, že skutečně řada farmaceutických firem je schopna využít různé příhodné situace, aby se zvýšily jejich zisky a jejich obraty. Nicméně konkrétně u té pandemické chřipky, já to tak tragicky nevidím, protože někdy v tom roce 1918 asi farmaceutický průmysl ani zdaleka nebyl tak mocný jako je teď, a přesto ta pandemie byla a vynutila si poměrně nemalé investice a nemalé ztráty na životech. To znamená pandemie se historicky opakovaly bez toho, že by do toho farmaceutický průmysl nějakým způsobem zasahoval. V podstatě se dá říci, že to, kdy přijde ta následující pandemie, bylo velmi problematické. Diskutovalo se o tom řadu posledních let. Tvrdilo se, že prostě ten interval už je tak dlouhý, že zákonitě musí přijít. Je logické, že podmínky jsou jiné než byly v roce 1918, že máme jiný zdravotní stav, jsme na tom imunitně jinak. Ale toto prostě odhadnout se ukázalo velice složitým a není na světě expert, který by to jednoznačně řekl.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Nyní vaše reakce, pane Šťastný?

Boris ŠŤASTNÝ, poslanec, místopředseda zdravotnického výboru Poslanecké sněmovny /ODS/ -----
---- Já bych chtěl dodat, že já určitě nezpochybuji to, že vznikají pandemie chřipky a může to být i v případě ostatních infekčních onemocnění. Já pouze chci říci, že je evidentní, že takováto vlna vyhovuje mnoha zúčastněným. Já abych byl spravedlivý, nejsou to jenom farmaceutické firmy. Logicky jsou to média, jsou to vlády jednotlivých zemí, na ně napojené lobbistické skupiny a prostě byznys s lidským zdravím a strachem je obrovský byznys a prostě všem potom vyhovuje, že se vyrábí nějaká látka. Jednotlivým lidem a skupinám potom vyhovuje, že je prodává, zase je nakupována. Jde o obrovské sumy a díky tomu, že neexistují nějaké jednotné taxativní jasně vymezené postupy a systémy na mezinárodní úrovni co se týče ochrany před těmito jevy, tak prostě dochází k takovéto věci. Čili jinak řečeno já se nezlobím a nemohu říct křivé slovo proti ministerstvu zdravotnictví nebo hlavnímu hygienikovi v tom, jak reagoval. Prostě byla to adekvátní reakce na v podstatě globální problém, který existuje a se kterým se bude muset svět do budoucna potýkat, aby nedocházelo k mrhání veřejnými prostředky.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Pane poslanče Šťastný, to znamená, vy jste se nenechal očkovat, ani vaši rodinu?

Boris ŠŤASTNÝ, poslanec, místopředseda zdravotnického výboru Poslanecké sněmovny /ODS/ -----
---- Já jsem nespádl do žádné z těch skupin. To znamená, já jsem nebyl vybrán ani jako osoba důležitá pro chod státu. Čili já jsem očkovan nebyl, ani nikdo z mé rodiny. Nicméně není to o tom, jestli člověk se nechá očkovat nebo nenechá očkovat. Já jsem v minulosti několikrát protestoval proti tomu nařízení povinného očkování. To je věc velmi diskutabilní a možná ve vašem pořadu o ní ještě hovoříte nebo budete hovořit.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Ano, my jsme o ní již hovořili. Váš názor nyní zazněl. A nyní ještě připojte vaše stanovisko. Kdybyste býval byl v té pozici, jak byste tu situaci řešil vy?

Boris ŠŤASTNÝ, poslanec, místopředseda zdravotnického výboru Poslanecké sněmovny /ODS/ -----
 ---- Ono těžko takto být po válce generálem. Víte, já především bych, především bych nastavil jasné systémy na úrovni globální. To znamená to asi není v kompetenci pana hlavního hygienika, ale myslím, že svět se s tím bude muset a Evropská unie potýkat. Druhou věcí je, že jestliže taková bublina vyvstala, tak z mého pohledu měla existovat, nebo by měla existovat snaha uzavřít pro stát co nejuvhodnější smlouvy. Následně stanovit jasné seznamy osob, které by měly být očkovány nepovinnou cestou. Myslím si, že to, jak často média si dělala legraci z toho, že došlo k nakažení hlavního hygienika, tak v tom je opět pan hlavní hygienik nevině. Totiž jakýsi populismus, který tady v té zemi panuje, to znamená, že politici a úředníci důležití pro chod státu by měli být očkovaní až po těch chronicky nemocných, protože se mnoho lidí určitě na ministerstvu zdravotnictví obávalo, že média je nařknou, že se očkují takoví lidé a chronicky nemocní lidé ne, bylo podle mě také špatně. Prostě v první fázi v takovém případě mají být očkovaní všichni, kteří zajišťují chod země současně právě s chronicky nemocnými tak, aby kdyby skutečně šlo o nějakou závažnou nemoc, tak aby ten chod země ohrožen nebyl. Tím, že pan hlavní hygienik nespádl do té skupiny, tak se mu logicky stalo to, co se mu stalo. Ale za to on nemohl. A není to nic, čemu bychom se měli smát. Spíše je to vlivem jakéhosi falešného populismu právě v konání nás politiků.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Dobře, nechme pány reagovat. Pane poslanče, můžete s námi ještě setrvat, nebo se musíte ...

Boris ŠŤASTNÝ, poslanec, místopředseda zdravotnického výboru Poslanecké sněmovny /ODS/ -----
 ---- Ne, určitě, jsem tady.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Dobře. Takže prosím reakce, hlavní hygienik Michael Vít, jestli chcete něco doplnit, případně postoupíme dále.

Michael VÍT, hlavní hygienik České republiky ----- Já jsem rád si poslechl pana poslance. Já jsem několikrát byl na radě ministrů v těch posledních 5 letech, kde přesně to, co kolega Šťastný hovoří, jsem položil na stůl. Pojdme se domluvit na jasných evropských pravidlech. Jaké bude, budeme požadovat procento proočkovanosti v jednotlivých státech tak, abychom na základě určitých protiepidemických opatření zamezili šíření. Tenkrát jsme diskutovali o tom, jaké by mělo být třeba zásobení antivirotiky. Doporučovali jsme, ať je jednotné výběrové řízení pro všechny státy Evropské unie. To všechno bylo během 3 let ze strany České republiky deklarováno, požadováno. Opakovaně jsem se od komisařů dozvěděl, to není exekutivní role Evropské unie, tady je zodpovědný každý stát. A pak došlo k té situaci, že byly státy, které měly pro 100 procent svých obyvatel vakcínu v dvoudávkovém schématě, byly státy, které neměly žádnou vakcínu, byly státy, které byly kritizovány, jako Česká republika, že mají pro velmi malé množství. Ano, není to správné. Já si stále myslím, že v boji proti infekčním nemocem by měla hrát i Evropská unie určitou exekutivní roli a měli bychom se chovat stejně.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Vakcinolog Roman Primula.

Roman PRIMULA, profesor, předseda, Česká vakcinologická společnost, ředitel, Fakultní nemocnice v Hradci Králové ----- Já paradoxně nejsem v kontraverzi s panem poslancem Šťastným, protože to, co tady říkal teď, tak víceméně je asi korektní. Jediná věc snad se týká té povinnosti. Já rozhodně nejsem pro to, abychom tady masivně prosazovali povinné očkování. Na druhou stranu jsou situace, kdy my si tu povinnost prostě zachovat musíme. Před pár lety jsme diskutovali, jestli je tady riziko varioly a svým způsobem bylo považováno za závažné. V tomto případě bychom museli proočkovat celou populaci během 5 dnů. Když si to představíme, tak tady žádná dobrovolnost neexistuje. V tomto momentu by to muselo být zcela povinné a zcela striktně vyžadováno. Protože jinak bychom to během 5 dnů nezvládli.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Poslední věc, kterou v dnešním vydání stihneme. Spojím 2 otázky do jedné. Mohla být ta smlouva s firmou, která vakcíny dodává, výhodnější, lepší, často je toto napadáno. To je jedna věc. A druhá věc, co se tedy bude dělat s těmi vakcínami, které Česká republika nakoupila a nevyužije je? Sice mají dlouholetou trvanlivost, nicméně řekněte, co se s nimi bude dít? A názor poslance Borise Šťastného samozřejmě taky uvítám. Možná nejdřív, pane poslanče, to bude zajímavé.

Boris ŠŤASTNÝ, poslanec, místopředseda zdravotnického výboru Poslanecké sněmovny /ODS/ -----
---- Tak, já jako poslanec parlamentu jsem nebyl jakýmkoliv způsobem účastný uzavírání smluv s výrobci. A proto těžko mohu hodnotit, zda byla výhodná nebo nevýhodná. Tato věc byla plně v kompetenci exekutivy. Já se přikláním k tomu, co říkal pan doktor Vít. Skutečně v rámci Evropské unie minimálně, by měly vzniknout systémy a postupy pro takováto řešení. Co se týče ...

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Co dělat s vakcínami?

Boris ŠŤASTNÝ, poslanec, místopředseda zdravotnického výboru Poslanecké sněmovny /ODS/ -----
---- ... otázky, co udělat s danou vakcínou, to já opravdu nevím. Já nedokážu posoudit, jestli v moci ministerstva zdravotnictví v tu chvíli v tom stresu, časovém tlaku ze všech stran, ať už komerčních, tak i mediálních, se mohlo podařit uzavřít smlouvu výhodnější či nevýhodnější. Třeba takovou, aby bylo možné tu vakcínu vrátit či neodebrat. To já prostě nedokážu říct. A znovu říkám, kdyby existoval jasný evropský postup, tak pak by bylo možné uzavírat takovéto smlouvy opční cestou, to znamená, že by tam byla opce na to, že když se něco stane, ten výrobce je povinen udělat to či ono, dodat to tak a tak. A když se to nestane, tak zase naopak státy postupují tak a tak. To je jediná výhodná cesta podle mého názoru ...

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Ano, já myslím, že to je jasné, jaký máte názor. Michael Vít.

Michael VÍT, hlavní hygienik České republiky ----- Já samozřejmě přibližně znám ty smlouvy, které se uzavíraly v jiných státech. Byl jsem na radách ministrů, kde se domlouvalo, že tam nesmí být hospodářská soutěž, že se tady nesmí předhánět jednotlivé státy, že dostanou buď větší množství za levnější peníze. Čili ta smlouva, kterou jsme uzavírali, byla předběžně standardní smlouva, kterou tato firma uzavírala i s jinými státy. V současné době jsme zahájili samozřejmě jednání s touto firmou o tom, zda se nám podaří projednat neodebrání celého množství té vakcíny. Za třetí musíme počítat s tím, že tento virus tady bude cirkulovat ještě nějakou dobu a určitě se objeví na letošní podzimní sezónu. Čili je diskuse, o které budeme hovořit, nebo odborníci na světové zdravotnické organizaci, jakým způsobem bude vypadat struktura sezónní vakcíny pro sezónu 2010 - 2011. A může se stát, že tato vakcína, která má 2 roky expirační dobu a kdy víme, že ten virus tady bude cirkulovat, tak je možné, že bude použita i v rámci té příští sezóny.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Stejná otázka, vakcinolog Roman Primula.

Roman PRIMULA, profesor, předseda, Česká vakcinologická společnost, ředitel, Fakultní nemocnice v Hradci Králové ----- Co se týká výhodnosti či nevýhodnosti smluv, tak v tuto chvíli ta situace je podstatně jiná, protože v té době to byla otázka nabídky a poptávky. A dovedu si představit, že podmínky byly samozřejmě více příznivé farmaceutickému průmyslu, protože státy intenzivně potřebovaly nakoupit a od toho se možná vyvíjely tyto smlouvy. Nicméně nemyslím si, že by smlouva s jednou konkrétní firmou byla nevýhodnější než smlouva s jinými firmami. Ty podmínky byly prakticky identické, takže tady já nevidím cestu, jak to šlo řešit lépe. Co se týká stávající situace, tak tady je možnost několikerá. Jednak je to jednání s firmou o zpětném odprodeji té vakcíny, což si myslím, že v nějakém procentu nastane. Pak je to otázka úpravy strategie, a teď nehovořím za nějaké oficiální struktury, ale myslím si, že by vakcína měla být nabídnuta v podstatě dobrovolníkům. Ale v tuto chvíli bych zase chtěl apelovat na to, aby tady nedocházelo k politickému zneužívání té situace, protože pak bychom museli samozřejmě více zangažovat centra, která jsou vlastně pod kraji a myslím si, že by bylo velice nešťastné, kdyby se to prezentovalo jako selhání centrálního systému a snaha to řešit nějak jinak. Prostě jde nám o pacienta, jde nám o obyvatelstvo a o vyočkování těch vakcín. Z hlediska příští sezóny si myslím, že je možno tento virus dále pokrývat touto vakcínou, protože tím si ulevíme a bude to ten virus, který bude zřejmě v příští sezóně dominantní.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka ----- Takový je tedy názor předsedy České vakcinologické společnosti Romana Primuly, který byl hostem vydání Studia STOP. Děkuji vám za návštěvu. Stejně tak děkuji hlavnímu hygienikovi České republiky Michaelu Vítovi a po telefonu byl s námi ve spojení poslanec za ODS Boris Šťastný. I vám děkuji a přeji dobrý večer. Ze studia Českého rozhlasu 6 přeji klidnou noc. Loučí se Terezie Jirásková.

Zvukový záznam pořadu naleznete v sekci [Rádio na přání](#).

Autorizovaným pořizovatelem elektronického přepisu pořadů Českého rozhlasu je Mediasearch. Texty neprocházejí korekturou.

Autor: Terezie Jirásková

Studio STOP:

Zdravotníci opět protestují**Mezinárodní problémy ČEZ a domácí ceny elektřiny****Po čtvrtstoletí konfliktu o stále neklidný Náhorní Karabach**[Další články](#)[... nahoru](#)

ROZHLAS.CZ

ZPRÁVY > Domácí | Zahraničí | Ekonomika | Sport | Zelená vlna | Počasí

STANICE > Radiožurnál | Dvojka | Vltava | Plus | Radio Wave | D-Dur | Jazz | Rádio Junior

TÉMATA > Komentáře | Věda | Kultura | Příroda | Historie | Životní styl | Média | Z rozhlasu

[Plná verze](#) | [RSS](#) | [Kontakty](#) | [Podcasty](#) | [Mobilní aplikace](#)

© 1997-2020 Český rozhlas